

**PROIECTUL
DE DEZVOLTARE A ACTIVITĂȚII ȘTIINȚIFICE
AL IMSP INSTITUTUL DE NEUROLOGIE ȘI NEUROCHIRURGIE „DIOMID
GHERMAN”**

**înaintat la concursul pentru ocuparea funcției de vicedirector știință
pe anii 2021 – 2026**

**de către candidatul
Mihail Gavriiliuc**

Chișinău 2021

CUPRINS

1. Definirea și managementul priorităților de cercetare	3
2. Dezvoltarea capacităților umane, instituționale și infrastructură de cercetare	5
3. Guvernarea domeniului cercetării dezvoltării în baza unui model consensual	6
4. Diseminarea cunoștințelor și implementarea în practică a rezultatelor cercetării	7
5. Dezvoltarea proiectelor de colaborare cu instituțiile de cercetare naționale și internaționale	8
6. Integrarea în spațiul european de cercetare	8

În calitate de participant la concurs îmi exprim susținerea deplină a misiunii, viziunii și valorilor actuale ale ISMP Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman”.

1. Definirea și managementul priorităților de cercetare

Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman” a fost creat în conformitate cu Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1326 din 14.12.2005 prin reorganizarea Centrului Științifico-Practic de Neurologie și Neurochirurgie și includerea în componența lui a două laboratoare de cercetare – (1) laboratorul de neurologie funcțională de pe lângă Catedra de Neurologie a USMF „Nicolae Testemițanu” și (2) laboratorul de neurochirurgie de pe lângă catedra de Neurochirurgie a aceleiași instituții. Tradițiile și metodologia preluată, continuată și dezvoltată în baza acestor laboratoare a determinat activitatea de cercetare și inovare a secției știință a INN „Diomid Gherman”. În perioada când secția știință îndeplinea activitatea la comanda și sub egida Academiei de Științe din RM finanțarea era asigurată în flux stabil și cu toate carențele existente supraviețuia în pofida tuturor dificultăților de ordin structural și economic. Direcția principală în activitatea de cercetare a INN a fost: *„Studierea factorilor de risc, tabloului epidemiologic și metodelor de diagnostic și tratament al maladiilor sistemului nervos”* fiind realizată în 4 laboratoare științifice:

- (1) laboratorul de boli cerebro-vasculare și neuroreabilitare;
- (2) laboratorul neurologie funcțională;
- (3) laboratorul neurovertebrologie;
- (4) laboratorul de neurochirurgie, anestezie și reanimare.

Odată cu trecerea la realizarea activității de cercetare exclusiv în baza proiectelor de nivel național și internațional, câștigate prin concurs, starea de lucruri s-a schimbat în direcție nefavorabilă: laboratorul de neurochirurgie nu a fost eligibil nici pentru unul de proiecte înaintate la concurs. Astfel secția știință a

INN „Diomid Gherman” a fost trunată și activează azi doar în baza cercetărilor efectuate în domeniul neuroștiințelor de profil neurologic. Ne dăm bine seama și conștientizăm faptul că un institut de nivel național nu poate exista doar prin realizarea activității practice și metodologice. Activitatea de cercetare și inovare este una pivotală, fără de care statutul de „institut” este în pericol major, INN „Diomid Gherman” are șanse reduse de a fi acreditat în domeniul de cercetare la nivel național, lipsit de autonomie sau chiar lichidat.

Situația creată poate fi redresată în mod radical și pentru o perspectivă de lungă durată prin:

1.1. Identificarea și aprobarea a cel mult două teme generale de cercetare mixte neurologice-neurochirurgicale pentru întreg Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman” cu care să se participe la concursurile pentru câștigarea proiectelor naționale și internaționale și cu impact practic direct în ameliorarea stării de sănătate a populației Republicii Moldova. Anume aceste teme să fie prioritare în realizarea tezelor de doctor și doctor habilitat, în acest domeniu să fie elaborat un plan pe termen mediu și lung de activitate științifică.

1.2. Celelalte teme, proiecte de cercetare (opționale) se acceptă, dar nu în detrimentul temei generale.

1.3. Conlucrarea armonioasă cu Guvernul Republicii Moldova, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Academia de Științe din Republica Moldova, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ambasadele și Consulatele Republicii Moldova în vederea diseminării informației despre dorința și posibilitățile de conlucrare științifică-practică a INN „Diomid Gherman”, posibilităților de participare în calitate de parteneri la concursurile naționale și internaționale, obținere a granturilor, stagiilor și burselor de cercetare.

2. Dezvoltarea capacităților umane, instituționale și infrastructură de cercetare

În Institutul de Neurologie și Neurochirurgie „Diomid Gherman” sunt angajați în calitate de titulari 7 cercetători științifici. În același timp în sectorul practic sunt angajați în calitate de titulari 8 persoane cu grad științific (2 doctori habilitați și 6 doctori în medicină). La baza clinică a Institutului își desfășoară completamente sau parțial activitatea de cercetare cinci catedre ale USMF „Nicolae Testemițanu”:

- (1) catedra de neurologie nr. 1
- (2) catedra de neurochirurgie
- (3) catedra de recuperare și reabilitare
- (4) catedra de imagistică
- (5) catedra de anesteziologie nr.1.

În așa mod, putem afirma cu cea mai mare responsabilitate că INN „Diomid Gherman” posedă un potențial uman cu posibilitate de cercetare în domeniul neuroștiințelor excepțional după profilul și calitatea sa. Mai mult decât atât în activitatea de cercetare clinică și aplicativă sunt antrenați doctoranzii consorțului, medicii rezidenți și studenții anilor IV-VI ai USMF „Nicolae Testemițanu”.

Infrastructura INN „Diomid Gherman” este compusă din:

- baza electronică de date (sistemul informațional)
- examinări complementare electrofiziologice (electromiografie și potențiale evocate, electroencefalografie)
- examinări de laborator
- secția imagistică (Computer Tomografie 64 slice, Rezonanță Magnetică 3 Tesla, ultrasonografie a vaselor magistrale cervico-cerebrale, osteodensitometrie).

Din cele expuse la acest compartiment putem propune următoarele soluții de fortificare a domeniului de cercetare-inovare:

2.1. Realizarea activității științifice doar în comun cu catedrele USMF „Nicolae Testemițanu”, astfel încât personalul didactic angajat și bazele clinice să fie rațional și efectiv implicate în procesul de cercetare și inovare: pentru studenți, rezidenți și medici.

2.2. Să se organizeze reitingul anual/cincinal al activității de cercetare în cadrul INN „Diomid Gherman”, rezultatele căruia să fie anunțate, comentate și premiate public.

2.3. Se va susține prin toate mijloacele participarea studenților și rezidenților în activitatea de cercetare a INN „Diomid Gherman”;

2.4. Se vor întocmi, perfecționa și diversifica proiectele de transfer tehnologic, în baza cărora se va fortifica în permanență baza tehnico-materială a procesului de activitate științifică.

2.5. La începutul fiecărui an calendaristic fiecare director de proiect va înainta și va argumenta necesitatea procurării aparatajului și tehnologiilor noi necesare realizării cercetărilor de calitate și competitive.

3. Guvernarea domeniului cercetării dezvoltării în baza unui model consensual

3.1. Secția știință, în frunte cu vicedirectorul știință, duce responsabilitatea de evidență a apelurilor lansate de organizațiile naționale și internaționale pentru proiecte științifice, recepționarea și scrierea/întocmirea proiectelor competitive la nivel național și internațional. Instituirea atelierelor de lucru *ad hoc* pentru crearea, redactarea și implementarea proiectelor. În realizarea acestui scop esențial se încurajează parteneriatul strategic cu centrele de cercetare din Comunitatea Europeană, țările de Zona Mării Negre, precum și cu alte țări cu care să se poată moderniza infrastructura sectorului de cercetare.

3.2. Instituirea unui program (cu indicatori de calitate) pentru selectarea și motivarea candidaților de angajare la INN „Diomid Gherman” din rândul studenților, rezidenților, doctoranzilor.

3.3. Fiecare persoană din INN „Diomid Gherman” care participă la activități științifice 1 dată la 5 ani este obligat să se afle în stagiu de cercetare științifică într-o instituție de peste hotare. Programul activității să fie întocmit și aprobat din timp.

4. Diseminarea cunoștințelor și implementarea în practică a rezultatelor cercetării

4.1. La începutul fiecărui an clendaristic secția știință a INN „Diomid Gherman” va întocmi lista de reuniuni științifice la care se va recomanda participarea membrilor colectivului.

4.2. Nu se încurajează nicio participare a colaboratorilor INN „Diomid Gherman” la congrese, conferințe naționale, internaționale fără comunicări sau rapoarte (cu excepția medicilor rezidenți). Participarea cu comunicări în calitate de prim-autor este nelimitată, iar cotizația de participare în acest caz este asigurată de INN „Diomid Gherman”.

4.3. Pentru fiecare raport prezentat la reuniuni internaționale, pentru fiecare articol publicat cu factor de impact sau monografie primul autor va fi remunerat financiar (mecanismul acestei remunerări se va identifica suplimentar și aproba de Consiliul Strategi și Consiliul Științific al INN „Diomid Gherman”).

5. Dezvoltarea proiectelor de colaborare cu instituțiile de cercetare naționale și internaționale

5.1. Fiecare secție clinică, în frunte cu șeful său, care de regulă are grad științific și curatorul de la catedra USMF „Nicolae Testemițanu” în decurs de 1 an desemnează o instituție de cercetare din țară și/sau de peste hotare cu care s-ar putea încheia un contract oficial de colaborare științifică-practică.

5.2. Fiecare doctorand care realizează teza de cercetare la INN „Diomid Gherman” din start va avea conducător/cotutelă sau un membru al comisiei de îndrumare din străinătate de preferat din instituția cu care este încheiat un contract de colaborare.

6. Integrarea în spațiul european de cercetare

6.1. Se va crea un program special, susținut de Guvern și AȘ, de invitație pentru activitate în cadrul INN „Diomid Gherman” a savanților cu renume de peste hotare, în special a absolvenților și originarilor din Republica Moldova și România.

6.2. Tinerii cercetători să fie încurajați/motivați maximal să se întoarcă după lucru de cercetare în străinătate la INN „Diomid Gherman” prin oferirea de salarii, indemnizații, posturi;

6.3. Organizarea școlilor de vară, work-shopurilor, stagiilor științifice și de transfer tehnologic pentru tinerii cercetători cu participarea partenerilor de peste hotare.

06 iunie 2021.

